

LA RÉPUBLIQUE POLONAISE

RZECZPOSPOLITA POLSKA

20 c.

Paraissant deux fois par mois en français
et deux fois en polonais

Rédaction et Administration :
216, Bd Raspail, Paris (14) - Tél.: Fleurs 14-95

2e Année. — N° 15. — 8 Janvier 1918.

Abonnements :
Un An : 8 fr. — Six Mois : 4 fr.

NOWY ROK

Od powietrza, głodu, wojny...

Nie zachowaleś nas, Panie!

Wojna tępi dzieci Twoje. Głód i mór znęca się nad nami bez litości.

Trzy to już lata, jak « wieniec cierniowy », co « wrosł w naszą skroń », krwawsze niż kiedyś w niej orze bruzdy.

A oto nadciągnął rok nowy...

Magiczny wyraz « Nowy Rok! »
Dzień od innych nie różny, a jakiś niby inny, jakby barwny oczekiwaniem, tajemnicą. Palac obaw i nadziei. Za jego progiem Wielkonia. Niewiadoma chowa skrycie swoje niespodzianki.

Serce drży niepokojem przed tem X nieznanem, co w różnizinie dla siebie podobnych, sunie ku nam niepostrzeżenie.

I myśl tęskna w tych teraz latach krwi i męki biegnie po przęg góry i rzeki i lasy ku stratanym równinom ukochanego Mazowsza.

Co im że sobą nieście rok nowy?

Rozkiełznały się nad światem Złe Moce. Rzuciły przeciwko sobie narody w walce bratobójczej. Krwawe instynkty jednej nacji świat cały odkryły kirem.

Nie starczy już, król chciwym, brzoń zabójczą, trzeba było na służbę powołać tłumy gazów śmiertelnych.

Zwierzęta jednej rodziny nie pożerają się wzajemnie, nie tępią się rośliny jednego gatunku, tylko najdoskonalszy twór boży, człowiek, w szale dzikiego zapamiętania nie waha się rące drażnić we krwi nurać bratnie. I oto, cmentarzyskom podobne, przesuwają się przed bolesnym wzrokiem okrwawione platy ojczyzny siół i miast wydłubionych, żalące się smutkiem niebu korony poranionych przastarych sosn i jodeł.

Zamilkły bory. Płactwo wypłoszone opuściło swoje gniazda.

Ociemiały kościoły. Tu, gdzie dzwon sercem spazmem do serc przemawiał, świętokradzka ręka czarna pozostawiła cześć.

Ścierpie dlonie włościanina, wyciągnięte ku swemu niegdyś dobytкови, natrafiają na jedne tylko pogorzele i groby.

Dech śmierci wionął na kraj nieśczęsny.

A jednak nie zginął! nie zginął!

Nie ginie naród, którego Ideal przetrwał wieki katuszy.

Nie ginie naród, którego ducha nie złamały tajgi Sybiru, ni śmierć męczennika najłepszych jego synów. Nie ginie naród, dla którego « Pro Patria » to zwę święty, bodaj w ogniu i wodę, bodaj na śmierć i zatratę. To też nie zginie i nie zginie!

I kiedy po wierzchu przewala się kurzawa krwi, kiedy słońce mroczny dym zgłasza, kiedy ludzie do szalu prowadzą dzieło śmierci, Natura niezmordowana wie dzie w swem wnętrzu wieczną pracę życia z uporem.

Za jej sprawą kłania się poczną na nowo słońcem wyzłoczone fale lawów, mrugają przyjaźnie modreimi oczami blawatków, skrzęży się krasnemi kapurkami maków.

Sierpy, od trzech lat rdzą porośłe, zadźwięczą odnowa weselo, a rażne cepy takt swój zamasyży wybijając poczną na nowo na obumarym boisku.

Ziemia nasza, użyżniona strugami krwi i potu, ziemia ukochana, gdzie stały kolebki naszych dziadów, gdzie spoczywały prochy, zdwignię się z martwych. Zamilknie odwieczny lament « My już bez skargi nie znamy śmiechu »

W jego śpiące rozdzwoni się od morza do morza dzikieczniane Alleluja!

A z nad pol « malowanych zbożem rozmaitem, wylaczanych górnicy, posrebrzanych żytem », Orzeł Biały lot swój górnicy nad odrodzonym wzbije krajem.

Emilia Topass.

Tragiczna Chwila

Przed 500 laty na tejże samej ziemi, na ziemi polskiej, przy ujściu Muchawca do Buga, gdzie dziś odgrywa się jeden z aktów, nieostoiatni starcia dwóch cywilizacji, odbywała się tajemna narada dla zwalczania barbarzyńców, których potomkowie w przedśmiertnym odruchu dziś wspominają o Grunwaldzie. 17 Października 1409 zjechali do Białegostoku Władysław Jagiełło i Witold celem ułożenia wyprawy na Krzyżaków. W Grudniu 1917 nad brzegiem Bugu hardy prusaki gotów upaść na kolana przed moskalem. Czy rachuje znów na wspaniałomyślność słowian, by ich później w polu wyprowadzić?

Tragiczne dzieło losów.

Maksymalista, tłuszcza narodu, według pojęć niemieckich pikłabauby, nie tylko traktuje z przedstawicielami Wilhelma, ale i dyktuje mu swoje wymagania: niezależność Polski, Litwy, natychmiastowe uwolnienie setek tysięcy robotników, gwałtem wywiezionych z Polski do Niemiec.

Trudno przepowiedzieć jaki obrót pertraktacje przyjmą. Rządowi rosyjskiemu i rządowi niemieckiemu na najwyższym zawarcia pokoju zależy.

Osiągnięcie pokoju, to rzecz istnienia i przetrwania władzy maksymalistów. Rząd niemiecki na gwałt potrzebuje żywności, żeby najprędzej skupić swe siły na granicy francuskiej.

Wzajemne niezufanie między dwoma rządami, Wilhelma i Lenina. Ten obawia się wzmocnienia wpływu przewrotnego Niemca na ludność. Tamten wdryga się przed anarachią, przed widmem demokracji. A car na Syberji rozważa nad ironią losów. Zbrodnia, popełniona nad Polską, bezkarnie nie przeszła.

Orzeł Biały nad Białymostkiem znów swe skrzydła rozprostował.

A Wilhelm wzrok trwożny w stronę Francji zwraca... Inny Grunwald... Marne, Verdun już widzi.

WACŁAW Z LESZNA.

PRZYWÓDZCA LUDZKOŚCI

Jest nim dzisiaj Wilson. Jest on największym mężem na świecie całem.

Jest on rzecznikiem cywilizacji. Jest strażnikiem znicza wolności. Jemu Przennaczenie powierzyło wielkie zadanie przechowania w czystości Marzenia, zachowania ludzkości jej Snu pięknego.

Kiedy Prezydent Stanów Zjednoczonych w znamienym szregu not do Niemiec protestował przeciw naruszaniu praw Ameryki, narody świata przynaly, że były one wzorami dyplomatycznej korespondencji, przeznaczonych do przetrwania wraz z innymi ważnymi dokumentami państwowymi. Kiedy wystosowywał do walczących państw orędzie pokojowe, świat przyjmował je jako mistrzowskie filozoficzne i literackie utwory.

Alc kiedy wódz narodu amerykańskiego stanął wobec zgromadzonych reprezentantów tego narodu i ponownie wylacył krzywdy nam wyrządzone przez szaleńca Europy, kiedy ogłosił wyrok stanowczego potępienia tyranji oszałełej, dzikości rozbiłającej się po świecie i zawezwał naród swój, by chwycił za broń dla ratowania cywilizacji, wtedy stał się raz na zawsze postacią światowego znaczenia.

I wzniosło to stanowisko utwierdziło u niego dalsze dokumenty państwowe, którym świat obdarzył.

Wilson, zwykły profesor prawa cywilnego, stał się przywódcą świata.

Ameryka stała się nadzieją świata — bo posiada Wilsona.

W pyle i mroku fabryki amunicji w Pensylwanji, osmolony ogniami pieców hutniczych, pochylony i przygarbiony ciężką pracą, molił się Polak. Jest jeden pomiędzy milionami ziomków w tym kraju. Nie

wie on nic o dyplomacji. Nie zdaje sobie sprawy z powodów wojny. Wie tylko, że ojczyzna ziemia jego, Polska, krwią się syczy, że jego rodaczki stają się ofiarami najeźdźcy, że jego rodacy giną na polach walki, że dzieci w jego kraju z głodu umierają.

Ale ma udział w Marzeniu. Sny cenne go pokrzepiają. W przyszłości widzi potężną Polskę, która odzyskała swoją wielkość między narodami i naród szczęśliwy, zamieszkujący swe ziemię pod własnym rządem, — naród napowrót złączony. I marzy mu się ten sen z powodu jednego człowieka. Nadzieję ziszczenia marzenia pokłada w jednym mężu z pośród niezliczonych milionów.

Nadzieja Polski w Ameryce.

W Belgii sposzregamy kobietę. Widziała ona męża swego porwanego od jej boku, przywiązanego do muru i zamordowanego przez dzikie żołnierstwo. Widziała swe dzieci pelzające ku jej stopom po kurzu z krwawymi szczykami ramion i poodcinanymi rękami.

Ona sama oddana była na pastwę hordom Hunów.

Widziała kraj swój pustoszonej, jak nigdy przedtem. Attyla, Tamerlan, Dżengis Chan — ci byli dziećmi w okrucieństwach i okropnościach w porównaniu z Wilhelmem. Widziała pola, pracownice, kopalnie, wszystko niszczone! życie swych bliskich, część kobiet, wolność ziomków, plugawione w orgii krwi i zniszczenia.

Sama ona bliska jest śmierci głodowej. Ale także gdy chwycie się, pada i umiera, a żołdak niemiecki kopniakiem ją odrzuca. — Marzenie ją ogarnia. I śni.

Widzi Belgię nową, powstającą z popiołów. Widzi naród odzyskujący ojczyznę. Widzi pola na nowo kwitnące, dzieci uśmiechnięte w szczęściu. Widzi mężów Belgii nanowo zapalających fabryki, kopalnie, przemysłowe zakłady i budujących nanowo swe domy.

Widzi łupieżców swego kraju ukaranych, jak nikt przedtem nie był karany. Widzi okropności Belgii tysiącokrotnie pomśczone na szaleńcu i szalonym jego narodzie. Widzi miecz Boży spełniający karę na narodzie niemieckim za nieprawość jego i zbrodnie.

Wszystko to zaś widzi dlatego, że w dalekiej Ameryce powstał potężny naród pod dowództwem Męża Przennaczenia, aby nieść wolność światu całemu.

W Ameryce nadzieja Belgii.

I powtarza się to wszędzie. W Serbii, gdzie na grzbietach gór warty rozstawione śledzą ścigających żołnierzy bułgarskich; w Rumunii, w Czechach, w nieśczęsnej Armenji — wiat roznosi na cały świat szepoty: « Ameryka nas uwolni ».

Ameryka nadzieja stała się światem. Ameryka zobowiązała się sprawić, żeby Sen piękny przestał być snem tylko i wobec świata całego sprawdził się i spełnił....

PRACE RODAKA

W ostatnich czasach prasa francuska codzienna i naukowa rozbrzmiewa artykułami i notatkami o badaniach naukowych Dra Wl. Kopaczewskiego, wieloletniego badacza z Instytutu Pasteura w Paryżu.

Uczony polski, korzystając, jako lekarz wojskowy francuski z odpoczynku dla poratowania zdrowia, udzielonego mu przez władze wojskowe, rozpoczął w Muzeum Oceanograficznem w Monako doniosłe badania nad własnościami trującymi jadu i surowicy mureny oraz ich przyczyną. Murena jest jedynym przedstawicielem morskimi zwierząt, wyryskujący jad swój przez ukąszenie. Rzymianie wysocę cenili rybę tę jako bardzo mądrą — Kasjusz przyswoił ją do tego stopnia, że przychodziła ona na dźwięk jego głosu, — oraz jako nadzwyczaj wytworne pożywienie. Nie wahał się więc rzymczyk patryjczyśce rzucić niewolników swych « murenom na pastwę », co należało do programu mająt tych nieśczęśliwcom zadawanych. Aż do dzisiejszych czasów nie o własnościach tego jadu i krwi mureny nie wiedziiano.

(1) Wyjątek z artykułu w: True translation filed with the Postmaster at Toledo, O., November 29th, 1917, as required by Act of October 6th, 1917.

Dr. Kopaczewski stwierdził bardzo szybko, że jad, a co ważniejsza surowica krwi są w niewyłącznym stopniu trujące, a następnie, że w dawce odpowiedniej wywołują śmierć zwierząt — błyskawicznie — w czasie mniejszym niż należy, aby wstrząsnąć tę dawkę w żyły zwierciast! Książę Monako, ten panujący uczone, wysoce zainteresował się badaniami naszego rodaka i oddał do jego dyspozycji urządzenia i bogactwa Muzeum w Monako, dzięki czemu, w tych wyjątkowo trudnych dla badań naukowych czasach, Dr. Kopaczewski mógł, po prawie rocznej pracy, dojść do wysoce ważnych i doniosłych wyników w badaniach nad przyczyną jadowności. Po szeregu doświadczeń, poddanych ocenie Paryskiej Akademii Umiejętności przy Księżu Monako, Dr. Kopaczewski wykazuje i dochodzi do wniosku, że własności trucia surowicy mureny zależą od jej budowy cząsteczkowej, jako koloиду — sił generis; że surowice, zmieszane z surowicami zwierząt doświadczalnych, wywołują zakłócenie równowagi cząsteczkowej — ujawniającej się pod postacią gromadek — osadowych — które najprawdopodobniej barykady włokowate naczynia krwionośne i śmierć następuje przez uduszenie z braku powietrza i zatrzymania procesu oddychania. Dr. Kopaczewski stwierdził powstawanie tych osadów pod ultramikroskopem i doświadczenie swe poparł olbrzymim materiałem fotograficznym wysoce impresyjnym. Badania te wkraczają, właściwie mówiąc, w dziedzinę badań nad istotą i budową samej materii.

Wobec tego, że kwestie badane przez Dra Kopaczewskiego są pokrewne pracom nad zjawiskami jadowności żmij i surowic węglom — widzimy, jak doniosłe mogą one mieć znaczenie. Stanowią one punkt wyjścia i rzucają nową oryginalną myśl dla badań dalszych w tym kierunku; są jednocześnie pierwszą bodaj podwalnią doświadczenia dla fizykalnych teorii w biologii i lecznictwie. Ten też punkt widzenia podkreśla jednogłośnie prasa francuska, kwalifikując pracę uczonoego polskiego, jako « solution si longtemps recherchée du problème des toxicités des sérums ».

Dr W. BRONISŁAWSKI.

Z KRAJU

Gospodarka Niemiecka w Królestwie

Szkody, wyrządzone przez Niemców w Królestwie Polskiem są nie do obliczenia. Zniszczenie to dokonane zostało wprost przez rekwizycje, przez kradzieże, jak i zrujnowanie przemysłu. Z Łodzi, Częstochowy wywieziono maszynę, surowce; powycinali oni olbrzymie lasy, spustoszyli kraj.

Poniższe zestawienie dotyczy tylko rzekomo-legalnych źdźwierst niemieckich, przy pomocy kontrybucji, nakładanych podatków i wydawaniu koncesji niemieckim monopolistom. Podane poniżej cyfry dotyczą wyłącznie polskich ziem pod niemiecką okupacją pozostających i to za przeciąg czasu tylko do 1-go stycznia 1916 roku.

Kontrybucja, nałożona na osmaśmnie miasteczek, z których udało się dostać statystyczne dane wynosiły Łs. 280,300. W listopadzie, 1914 roku, rząd rosyjski z powodu ogólnej nędzy, zawiesił pobór niektórych podatków. Władze niemieckie nietylko na nowo wprowadziły w życie te podatki, niektóre nawet znacznie podwyższone, ale postanowiły ścigać nawet podatki gruntowe. W taki sposób Niemcy wprowadzili podatek gruntowy (podwyższony o 100 procent); podatek podgłówny, podatek handlowy, nowe podatki od drzewa, od spółek akcyjnych, od psów.

Armia niemiecka i władze niemieckie wymuszają od ludności różnych miast pożyczki, mieszkanię, itp.

Warszawa i Łódź, obecnie prawdopodobnie najbiedniejsze w Europie, nie są w stanie wyżyć swoją, ginąc z głodu ludność, a muszą zaciągać wykosy pożyczki w niemieckich bankach.

Opłata ściągana jest od wszelkiego rodzaju przywożonych towarów. Komitet żywnościowy z Komitetu Obywatelskiego w Warszawie musiał zapłacić cło od sprowadzonych: soli, pieprzu, śledzi, ryb, herbaty, kawy, kakao, fasoli i owsianki.

W głównych miejskich dystryktach Królestwa Polskiego rząd niemiecki zaprowadził monopol na zboże i na mąkę. Jest to transakcja wielce skomplikowana, wymaga bowiem najpierw wywozu ziarna do Niemiec i następnie sprowadzania stamtąd pewnej ilości mąki do Polski.

W dystryktach rolniczych nałożono jedną markę podatku od zielenia każdego 200 funtów ziarna.

Podatek od cukru nałożony jest według nominalnej starej raty 1,75 rubla od puda (30 funtów). ale władze niemieckie obliczają, że zwykłym sobie sprytem, że ponieważ dawniej 1,75 rb. równało się 3,50 marek, a obecnie 3,50 marek równa się stosownie do obecnej wartości rosyjskich pieniędzy 2,31 rubla, przeto podatek jest pobierany według nowej wartości rosyjskiego rubla.

Z powodu zastój w przemyśle konsumpcja węgla zmniejszyła się o 50 procent w stosunku do poprzedniej. Podatku na węgiel niema; ale podczas gdy cena węgla w Niemczech podwyższyła się o trzy kopiejki na pudzie, w Polsce przysrost ten zwiekszył się o 33 kopiejki.

Z rozpoczęciem wojny rząd rosyjski zniósł sprzedaż wódki. Niemiecka administracja wprowadziła tę sprzedaż ponownie w życie dla zysków skarbowych — pomimo protestów.

Nie są tu wliczone nadzwyczajne podatki, nakładane na ludność, opłaty za pozwolenie na podróżowanie, podatek od tytoniu, piwa itp.

200.000 dolarów dla Polski

Amerykański Czerwony Krzyż przeznaczył 200.000 dolarów dla ludności w ogóle, a szczególnie dla dzieci i niemowląt, zamieszkających w Polsce najbiedniejszej przez Niemcy. Pieniądze to wypłacono w dwóch ratach, 100.000 w listopadzie a w 100.000 grudnia, Polskimi Komitetowi w Warszawie, którego członkami są: Książę Lubomirski, prezydent miasta Wszarawy, i Arcebisyp Kulkowski.

Cale teraźniejsze pokolenie narodu polskiego zagrożone jest śmiercią głodową. Wzwanio Czerwony Krzyż, aby posłał do Polski żywność. Sprawa jest w zawieszeniu, a tymczasem, aby przynieść natchemniastwo żyć, Czerwony Krzyż posłał 200.000 dolarów. Teraz Czerwony Krzyż posłał mleko dla dzieci. Jeżeli Komitet da żądane gwarancje, że Niemcy nie przywłaszczą sobie, dostawa mleka trwać będzie nadal.

Rozuchy w Warszawie.

W niedzielę odbyła się w Warszawie wielka demonstracja na cześć Piłsudskiego. W kilku punktach miasta odbyły się zebrania, zorganizowane przez studentów warszawskich uczelni. Zebrani wznieśli okrzyki na cześć Piłsudskiego i interwencyjnych legionistów. Po zebraniu tłum udał się do śródmiaścia, gdzie próbował odbyć drugie zebranie. Tu jednak zjawiły się policyjne i wojsko niemieckie i nie dopuściło do rozpoczęcia zebrania. Wywiązała się bójka między tłumem a policją, podczas której policjant niemiecki został zraniony i 26 manifestantów. Władze niemieckie aresztowały cały szereg osób. Rada miejska jednogłośnie zaprzestowała przeciwko brutalnemu postępowaniu policyi.

23 Grudnia, w obawie nowych manifestacji, podczas pogrzebu Dyrektora Politechniki, szwadron ulanów pruskich pilnował ulice.

Kapitulacja wladz

Oburzenie powszechne, wywołane z powodu zaarrestowania w Warszawie sędziego śledczego Rosińskiego, który skazał na więzienie pięciu spekulatorów zbożem, protegowanych przez władze okupacyjne, otrzymało satysfakcję.

Delegat rządowy, po uwolnieniu p. Rosińskiego, zgłosił się osobiście z przeprosinami. Prusak poszedł do Kanowsy.

Czterech poległych.

Wobec presji publicznej w Warszawie, minister Staniszewski udał się do Szczyplorna, gdzie w imieniu Regencji złożył hołd uznania i wdzięczności legionistom za ich patriotyczną czynność.

Legionści przewiezieni zostali pod ostrym konwojem do Łomży.

Doprowadzeni do rozpaczy, postępowaniem brutalnym pruskiego żołdactwa, 80 legionistów po drodze uciekli. Z nich trzech poległo od kul szwabskich a czwarty, nieszczęśliwie skoczony z wagonu, się zabił.

Co Niemcy wywieźli z Polski?

Jak donosi « Dziennik Gieszyński », z samych tylko guberni warszawskiej, łomżyńskiej wywieziono do Prus 253.168 wagonów zboża, bydła i towarów, oprócz zboża żywności wojennych i tego, co osobno wywiezło « Gross Einkaufsgesellschaft » żywności, co zabralo i zarekwirowało wojsko.

Jak wiadomo, Polska musi wyżyć cały front pruski aż do Galicji, żywność ta, zresztą w ogromnych ilościach z Polski dla wojska zabierana, jak również przez wojsko w 5 kg. paczek dla rodzin w Prusach wysyłana, nie wchodzi w powyższy rachunek 253.168 wagonów. Konie zabrano z Polski wszystkie, zostały tylko zrebne kłaczki. Samego drzewa z lasów polskich wywieziono do glebi Prus 220.000 wagonów.

Reprezentantka krajowej Ligi Kobiet w Ameryce, p. Zofia Naimska, nauczycielka konserwatorium noworyńskiego, telegraficznie wysłała do Polski na ręce Zofii Morawskiej, prezeski Ligi Kobiet w Krakowie 89.000 dolarów, z której to sumy ma być wysłane do Warszawy 7.500 a reszta ma pojechać na chlebny w Galicji. Pieniądze te wysłane były już 10 listopada br. Zasi pierwszego grudnia zostało wysłanych 5.000, co razem czyni 15 tysięcy dolarów. Pani Naimska, cicha, spokojna, nieustraszona pracownica na niwie narodowej, jak sławna nasza artystka Sembrich-Kochanska, nie trafia się żadnym docinkami przecieńności wielkości polskich, lecz ciula grosz do grosza, i śle tam « kład nasz rod » na złagodzenie nędzy i ponieważ tych tysiący niewinnych istot, których nielitościwa wojna pozbawiła wszystkiego, nawet ojców i matek.

OPODATKUJMY SIĘ!

W poprzednim numerze *Ręczympolskiej* nawoływaliśmy do ohar na głodnych w Polsce. Dziś nawoływania te powtarzamy. Codziennie bowiem nowo przychodzą wiadomości o strasznej nędzy w Kraju.

Ofiary, złożone przez Polaków zagranicą, są duże, lecz niewystarczające. Trzeba wysiłku stałego i wszystkich. Opodatkujmy się, dajmy choć nie wielką, ale stałą składkę. Pójdźmy za przykładem tych robotników polskich w Paryżu, którzy prawie od początku wojny zorganizowali się w *Stowarzyszenie Podatkowe* i stale dają grosz swój dla głodnych braci. Wielu z nich, wielu, choć mało zarabiają, płacą po 50 fr. rocznie. Gdybyśmy wszyscy poszli za tym przykładem, ile dzieci polskich wyratowalibyśmy od śmierci głodowej!

Organizacja już istnieje i liczy setki członków. Trzeba ją poprzeć, rozszerzyć — wszak nas jest tysiące, a więc na tysiące a nie na setki powinna liczyć swych członków. Przyłączmy się do niej!

Tym, którzyby pragnęli się zapisać, jak i tym którzy zalegają ze składkami, podajemy adres skarbnika: St. FALINSKI, 3, rue Gonnet, Paris (XVI).

KRONIKA

Uniwersytet Ludowy im. Adama Mickiewicza.

Program na m. Styczeń 1918. 13 Stycznia — Dr Józefa Joteyko : Odbudowa Szkoły polskiej. 20 Stycznia — P. Stanisław Posner : Wspomnienie Powstania 1863 r. Z niewydzianych listów Stanisława Krzemieńskiego.

Odcedy odbęda się w Salli Collarossi, 10, rue de la Grande-Chaumière (Métro : Varin) o godz. 2 1/2 punktualnie.

Sprawozdanie « Grupy Członków Samopomocy » 1916-1917.

Sprawozdanie z czynności Stowarzyszenia « Grupa Członków Samopomocy » Polskiej Młodzieży Akademickiej za czas od 2. XII do 16, XII, 17.

Stowarzyszenie w ciągu 12 miesięcy działalności liczyło 32 Członków Zwyczajnych i 2 Nadzwyczajnych.

Stowarzyszenie wynajęło w « Comité du Patronage des Etudiants étrangers » długoterminowe pożyczki na opłatę wpisów, egzaminów i laboratoriów. Skorzystało z tego ułatwienia 11 kolegów na sumę 1315 fr.

Stowarzyszenie, dzięki p. Baronowi Taubemu, otrzymywało od Komitetu *Pro Polonia* zapomogi pieniężne, co mu pozwoliło wydawać stypendia Kolegom w Paryżu oraz na prowincji.

Sprawozdanie Kasowe : Dochody : 1) Wpisy i składki członków Zwyczajnych 113 fr. ; 2) Składki Członków Nadzwyczajnych : 60 fr. ; 3) Zwrot pożyczek krótkoterminowych : 195 fr. ; 4) Otrzymało od Komitetu *Pro Polonia* 2.750 fr. ; 5) Pozostało w kasie z roku 1916 : 71,90 ; razem dochody : 3.184,90.

Rozchody : 1) Stypendia 10 kolegom w 12 ratach : 1.755 fr. ; 2) Pożyczki krótko i długoterminowe : 475 fr. ; 3) Zapomogi nieodpłatowe : 155 fr. ; 4) Na wpłaty do Szkół Wyższych : 480 fr. ; 5) Rozchody Sekretarskie : 25,20 ; razem : 2.890,20. Pozostałe w Kasie na 17 listopada 1917 r. : 299,70 fr.

Sprawdzała Komisja Rewizyjna : St. Świślicki, Feliks Thumen.

Na ogólnem Zebraniu, odbytem w dniu 17 listopada w lokalu Tow. Art. Polak. (164, Bd. Montparnasse), pod przewodnictwem Kolez. Leleż-Pohoreckiej, wybrani zostali do Zarządu : Kol. M. Korkozowiczówna ; Kol. T. Pióro, zastępca. W skład Komisji Rewizyjnej weszli : Kol. H. Leleżowówna i Kol. St. Świślicki. Adres Stowarzyszenia : « Grupa Członków Samopomocy », 20 bis, rue Censier (V). B. Mokiewiczówna.